

Dienst in de Pieltsjerke

Gaastmeer 2015

ds. Tieneke van Lindenhuisen

met medewerking van cmv Concordia & koor Gaudeté

Lezing: Lukas 2,1-21

De geboorte van Jezus

² In die tijd kondigde keizer Augustus een decreet af dat alle inwoners van het rijk zich moesten laten inschrijven. ² Deze eerste volkstelling vond plaats tijdens het bewind van Quirinius over Syrië. ³ Iedereen ging op weg om zich te laten inschrijven, ieder naar de plaats waar hij vandaan kwam. ⁴ Jozef ging van de stad Nazaret in Galilea naar Judea, naar de stad van David die Betlehem heet, aangezien hij van Davidafstamde, ⁵ om zich te laten inschrijven samen met Maria, zijn aanstaande vrouw, die zwanger was. ⁶ Terwijl ze daar waren, brak de dag van haar bevalling aan, ⁷ en ze bracht een zoon ter wereld, haar eerstgeborene. Ze wikkelde hem in een doek en legde hem in een voederbak, omdat er voor hen geen plaats was in het nachtverblijf van de stad.

⁸ Niet ver daarvandaan brachten herders de nacht door in het veld, ze hielden de wacht bij hun kudde. ⁹ Opeens stond er een engel van de Heer bij hen en werden ze omgeven door het stralende licht van de Heer, zodat ze hevig schrokken. ¹⁰ De engel zei tegen hen: 'Wees niet bang, want ik kom jullie goed nieuws brengen, dat het hele volk met grote vreugde zal vervullen: ¹¹ vandaag is in de stad van David jullie redder geboren. Hij is de messias, de Heer. ¹² Dit zal voor jullie het teken zijn: jullie zullen een pasgeboren kind vinden dat in een doek gewikkeld in een voederbak ligt.' ¹³ En plotseling voegde zich bij de engel een groot hemels leger dat God prees met de woorden:

¹⁴ 'Eer aan God in de hoogste hemel
en vrede op aarde voor alle mensen die hij liefheeft.'

¹⁵ Toen de engelen waren teruggegaan naar de hemel, zeiden de herders tegen elkaar: 'Laten we naar Betlehem gaan om met eigen ogen te zien wat er gebeurd is en wat de Heer ons bekend heeft gemaakt.' ¹⁶ Ze gingen meteen op weg, en troffen Maria aan en Jozef en het kind dat in de voederbak lag. ¹⁷ Toen ze het kind zagen, vertelden ze wat hun over dat kind was gezegd. ¹⁸ Allen die het hoorden stonden verbaasd over wat de herders tegen hen zeiden, ¹⁹ maar Maria bewaarde al deze woorden in haar hart en bleef erover nadenken. ²⁰ De herders gingen terug, terwijl ze God loofden en prezen om alles wat ze gehoord en gezien hadden, precies zoals het hun was gezegd.

²¹ Toen er acht dagen verstreken waren en hij besneden zou worden, kreeg hij de naam Jezus, die de engel had genoemd nog voordat hij in de schoot van zijn moeder was ontvangen.

En toen was het ineens Kerst. We zijn nog maar amper bekomen van alles wat er in ons dorp geschiedde – maar nu is het Kerst. Het feest van de verwondering. Het feest van ‘het geschiedde’ en ‘vrede op aarde’. Het feest van de kwetsbaarheid waar zoveel kracht in schuilt. Het feest van mensen die zo moedig het leven weer oppakken en zeggen: Het is goed. We vieren vandaag dat lang geleden Jezus werd geboren. Dat bijzondere kindje dat al bijzonder was nog voor het werd geboren.

En eerlijk gezegd viel mij dit jaar iets bijzonders op in het verhaal. Dat van die engelen. Want als je de engel van Maria vergelijkt met de engel van Zacharias of die van de herders, dan gebeurt er iets anders. Zacharias en de herders die schrokken zich te pletter. ‘Wees niet bang’ zeggen die engelen dan ook. Dat zeggen engelen wel vaker, want het is best wel spannend als er een engel van God bij je komt.

Maar bij Maria ging het anders: negen maanden geleden stond de engel Gabriël niet plotseling voor Maria. Er staat: Gabriël ging het huis binnen. Misschien klopte hij zelfs wel aan. En voor Maria kan schrikken zegt de engel: Gegroet Maria, je bent begenadigd, de Heer is met je. Bij Maria stapt de engel dus voorzichtig binnen. En groet haar met genade. Dat is misschien wel het echte begin van het Kerstfeest. Dat engelen voorzichtig binnenkomen en groeten met genade. En dat jij niet bang bent.

Laten we dat even vasthouden want wat Lukas vandaag schrijft is iets pittiger. En ik weet niet hoe het jullie vergaat, maar ik sta toch een beetje ongerust naast dat kribje vandaag. Omdat het kerstverhaal dit jaar ineens een stuk indringender is. Lukas vertelt ons helder en duidelijk dat er geen plaats was voor Jozef en Maria. En dus ook geen plaats voor het kindje. Er is geen plaats voor hen en hem. Ik besepte me ineens dat dat iets is wat bij dat kindje Jezus hoort. Er is geen plaats voor hem. Hij wordt geboren als mens maar hij wordt meteen al geboren als mens in de verdrukking. Hij wordt in de verdrukking geboren. Zo komt de Messias ter wereld. Niemand die er op rekt en niemand die plaats maakt voor hem. En toch komt Hij. Dat is gelukkig het goede nieuws van Kerst: Jezus komt, ook als er geen plaats is.

Lukas begint zijn kerstverhaal bij de wereld. Bij keizer Augustus en de bewindsman Quirinius in Syrië. In Syrië. Zulke grote namen hebben wij nog steeds. Vrede overal? Vergeet het maar. Het is 2015 en de vrede is ver te zoeken. De Pilatussen, de Herodessen, de Judassen, de Augustinussen, die kennen we ook in onze wereld.

Het verhaal van dat kindje in de kribbe heeft alles te maken met wat er in de wereld gebeurt. Jezus komt in de wereld binnen, Jezus komt in onze wereld binnen. De wereld van politiek en economie, de wereld van machthebbers en vluchtelingen. Kennelijk horen die grote namen bij het Kerstverhaal.

Er is geen plaats voor hem maar Hij komt wel. Op dat grote wereldtoneel is er een plekje achteraf waar twee mensen zich hebben teruggetrokken. Jozef en Maria. Ergens wordt op een plekje achteraf een kindje geboren. Er is geen plaats voor hem en toch wordt hij geboren. Jezus. God krijgt een menselijk gezicht.

Jezus die metgezel werd van gekreukelde mensen, van mensen die weten van verlies en hoop, Metgezel van mensen die moeite hebben mens te zijn.

Kerst is een tegengeschiedenis. Tegendraads ook. Totaal anders dan wij in de kranten en in het journaal tegenkomen. Een geschiedenis van bevrijding en vrede, voor plaats voor iedereen. Een geschiedenis niet van eigen volk eerst maar een geschiedenis van samen. Een geschiedenis die begint met het kindje in de kribbe. Er is voor hem geen plaats maar hij komt toch.

En natuurlijk, Kerst is een intiem gebeuren, gezellig jingle bells en kalkoenen. Maar tegelijkertijd ook weer niet. Want Lukas vertelt ons dat we Kerst alleen maar kunnen vieren in de wereld. Met de deuren en ramen open. Want het is God juist begonnen om de wereld, niet om de kalkoen. Het is God begonnen om een plek voor Jezus in de wereld, juist in de wereld van Pilatussen en Judassen en vul maar in. Daarom heeft God zijn Zoon gestuurd. Hij stuurt zijn Zoon naar een wereld waar geen ruimte is voor hem. Jezus komt waar geen plaats is voor hem.

Kerst is een tegengeschiedenis, Kerst leert ons om de ramen en deuren wijd open te zetten. Juist in onze kwetsbare wereld. Kerst is kwetsbare liederen zingen waarmee we de wereld kunnen veranderen. Kerst betekent tegen de werkelijkheid en machthebbers inzingen: heden is de heiland geboren, in een kribbe, bedekt met wat hooi. Kwetsbaar maar met ongekende macht en kracht. Amen.